

Τμήμα Επιστημών της
Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας

Πρόγραμμα Πανεπιστημίου Πατρών

«Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες ΡΟΜΑ για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας»

Το ακόλουθο διδακτικό σενάριο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος «Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες ΡΟΜΑ για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας» του Πανεπιστημίου Πατρών (**Πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014- 2020, Υλοποίηση ΜΟΔΥ ΕΛΚΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Υποέργο 10 - Κωδ. ΟΠΣ 5049099**).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
**Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διδακτικό σενάριο: Αφήγηση

Ενότητα Παιδική εργασία

Συγγραφική ομάδα:

Μαρία Καζάκου (επιμορφώτρια)

Κατερίνα Κυριακοπούλου (εκπαιδευτικός ΠΕ02)

Μαρία Παπαδημητρίου (εμπυχώτρια)

Γειά σου,
είμαι ο Σαρλό και είμαι
εδώ για να σου παρουσιάσω
κάποιες ιστορίες!

Πάμε τώρα να δούμε μια
ιστορία με εμένα!
https://youtu.be/FAUPPjz0_4I

1. Πού πιστεύετε πως θα μπορούσε κάποιος να βρει αυτή την ιστορία; (Προσοχή μπορεί να είναι περισσότερες από μια απαντήσεις σωστές).

- A. Στον κινηματογράφο
- B. Στις ειδήσεις
- Γ. Στο διαδίκτυο
- Δ. Στην τηλεόραση
- E. Σε μια διαφήμιση

2. Ποιος είναι ο στόχος της ιστορίας;

- A. Να μας περιγράψει ένα παιδί που εργάζεται
- B. Να μας αφηγηθεί την ιστορία ενός παιδιού που εργάζεται με τον πατέρα του
- Γ. Να μας πείσει ότι τα παιδιά δεν πρέπει να εργάζονται

3. Τι σας βοήθησε να καταλάβετε την ιστορία;

Α. Ο λόγος

Β. Ο ήχος

Γ. Η εικόνα

Δ. Όλα μαζί

4. Γράψτε στα παρακάτω κουτάκια τα στοιχεία που ζητούνται από την ιστορία που παρακολουθήσατε

Χρόνος (Πότε;):

Τόπος (Πού;):

Ήρωας (Ποιος;)

Άλλοι χαρακτήρες(Ποιος;)

Τα
πρώτα βασικά στοιχεία σε μια
αφήγηση είναι: ο χρόνος, ο τόπος, οι
βασικοί ήρωες και οι υπόλοιποι
χαρακτήρες που παίρνουν μέρος στην
ιστορία.

5. Πως ξεκινάει η ιστορία;

6. Τι δουλειά κάνει ο πατέρας;

7. Τι δουλειά κάνει το παιδί;

8. Ποιο πιστεύετε ότι είναι το πρόβλημα του πατέρα στην ιστορία;

9. Τι λύση βρήκε ο πατέρας για το πρόβλημά του;
Συνεχίστε συμπληρώνοντας τις παρακάτω προτάσεις.

Ο πατέρας για να έχει δουλειά _____

Το παιδί για να βοηθήσει τον πατέρα _____

10. Γράψτε δίπλα από την κάθε πρόταση το γράμμα <<Σ>> αν το περιεχόμενο της πρότασης είναι σωστό και το γράμμα <<Λ>> αν το περιεχόμενο της πρότασης είναι λάθος.

☐

Ο πατέρας εργάζεται μόνος του

☐

Το παιδί βοηθάει τον πατέρα αφού γυρίσει από το σχολείο

☐

Το παιδί μαζεύει πέτρες για να παίξει

☐

Το παιδί ξεφεύγει από τον αστυνομικό

☐

Ο πατέρας και το παιδί πετυχαίνουν τον στόχο τους

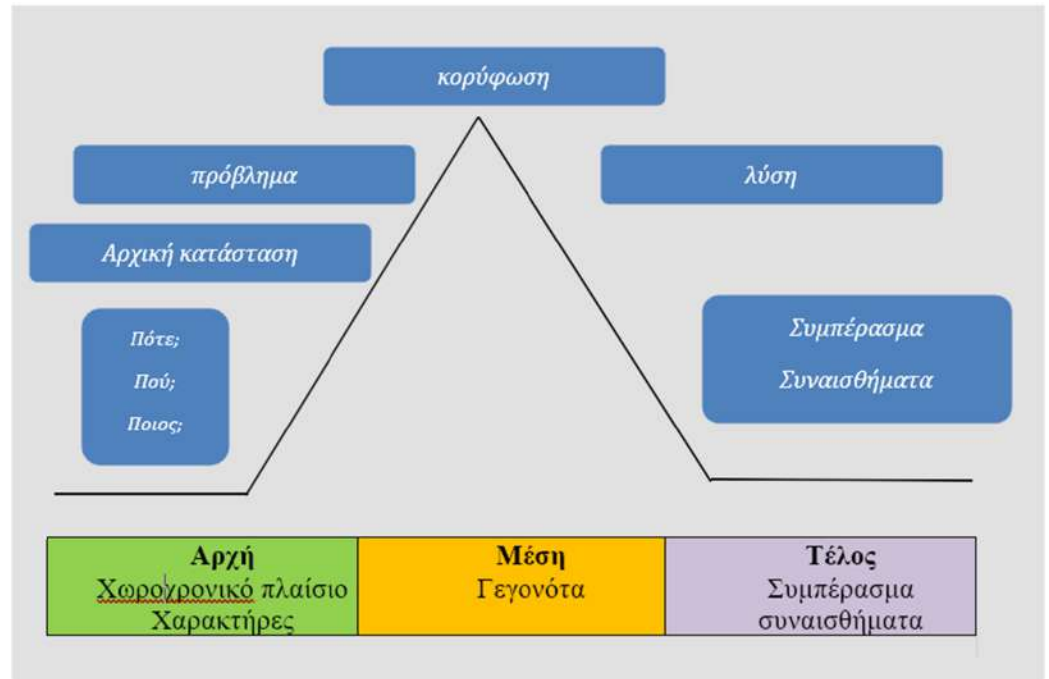
Μια ιστορία ξεκινάει παρουσιάζοντας μια κατάσταση. Έπειτα, αναφέρεται το πρόβλημα και οι προσπάθειες του ήρωα και των άλλων χαρακτήρων για να βρουν λύση.

11. Σε ποιο σημείο της ιστορίας νιώσατε μεγαλύτερη αγωνία για το τι θα συμβεί στη συνέχεια;

Σε μια ιστορία υπάρχει μια στιγμή με έντονα συναισθήματα στην οποία παρουσιάζεται το σημαντικότερο γεγονός για την εξέλιξη της ιστορίας. Αυτή η σημαντική στιγμή ονομάζεται κορύφωση.

12. Πώς τελειώνει η ιστορία;

13. Οι εικόνες από την ιστορία μπερδεύτηκαν. Γράψε στο κυκλάκι που υπάρχει δίπλα από κάθε φωτογραφία έναν αριθμό από το 1-9 για να μπουν τα γεγονότα στη σωστή σειρά.

Ο χρόνος σε μια ιστορία είναι πολύ σημαντικός! Τα γεγονότα σε μια ιστορία θα πρέπει να παρουσιάζονται με τη σειρά, με την οποία συνέβησαν, αλλιώς η πλοκή της ιστορίας θα χαλάσει και τότε η ιστορία δε θα βγάζει νόημα.

13. Μπορείτε τώρα να αφηγηθείτε την ιστορία χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις:

Στην αρχή
Έπειτα
Στη συνέχεια
Μετά / Λίγο αργότερα
Ενώ
Καθώς
Τη στιγμή που
Όταν

Όταν αφηγούμαστε μια ιστορία είναι απαραίτητο να χρησιμοποιήσουμε λέξεις και φράσεις (χρονικούς συνδέσμους, χρονικά επιρρήματα κ.α.) που δηλώνουν τον χρόνο και έτσι κάνουν πιο ξεκάθαρη τη σειρά των γεγονότων της ιστορίας.

14. Ωχ, τα ηχεία έχουν πρόβλημα, ας δοκιμάσουμε να δούμε άλλη μια φορά το βίντεο χωρίς ήχο. Πιστεύετε είναι το ίδιο ενδιαφέρον χωρίς τον ήχο; Σας αρέσει;

15. Θα δούμε άλλη μια φορά το βίντεο. Αυτή τη φορά όμως θα κρατήσουμε τα μάτια κλειστά και θα συγκεντρωθούμε στον ήχο. Τι παρατηρείτε σχετικά με τον ρυθμό της μουσικής; Παραμένει ίδιος;

16. Ας παρακολουθήσουμε πάλι το βίντεο με ανοιχτά μάτια. Παρατηρείτε κάποια αλλαγή στον ήχο; Πώς συμπεριφέρονται οι ήρωες όταν αλλάζει ο ρυθμός της μουσικής:

Ένα μυστικό του βίντεο είναι ο ήχος! Δύο πολύ σημαντικά χαρακτηριστικά του ήχου είναι η ένταση και ο ρυθμός. Αυτά μας βοηθάνε να καταλάβουμε τι συμβαίνει στην ιστορία και τι σκέφτονται οι ήρωες.

17. Κοιτάξτε προσεκτικά τις παρακάτω εικόνες. Τι πιστεύετε πως αισθάνονται οι ήρωες στην κάθε εικόνα; Αντιστοιχίστε τις εικόνες με τα συναισθήματα.

Φόβος

Χαρά

Αγωνία

Ένα ακόμα μυστικό του βίντεο είναι η εικόνα!
Η εικόνα μας βοηθά να καταλάβουμε αυτά που σκέφτονται και αισθάνονται οι ήρωες. Αυτό διαφορετικά θα γινόταν μέσα από τις λέξεις και τις προτάσεις.

18. Παρατηρήστε τις παρακάτω εικόνες, οι οποίες παρουσιάζουν με διαφορετικό τρόπο το ίδιο στιγμιότυπο από το βίντεο που παρακολουθήσατε. Σε ποια φαίνεται καλύτερα;

Μερικά βασικά χαρακτηριστικά της εικόνας είναι η φωτεινότητα, τα έντονα χρώματα και η καθαρότητα.

19. Στο βίντεο που παρακολουθήσατε τι σας βοήθησε περισσότερο να καταλάβετε τα συναισθήματα και τη συμπεριφορά του ήρωα;

- A. Εικόνα
- B. Ήχος
- Γ. Λόγος

Άρα, όταν βλέπουμε ένα βίντεο ο ήχος και η εικόνα είναι πολύ σημαντικά γιατί μας βοηθάνε να καταλάβουμε καλύτερα την ιστορία. Επίσης, κάνουν το βίντεο πολύ πιο όμορφο και ενδιαφέρον.

20. Γράψτε μια πρόταση κάτω από κάθε εικόνα. Συνεχίστε την ιστορία βρίσκοντας ένα διαφορετικό τέλος. Ζωγραφίστε το στο τελευταίο κουτάκι και γράψτε μια πρόταση γι αυτό.

Τώρα θα σας παρουσιάσω
τους στίχους του
αγαπημένου τραγουδιού!

Το κορίτσι με τα σπέρτα -- Χάρης & Πάνος Κατσιμίχας

Παραμονή Πρωτοχρονιάς. Απόψε μες στο χιόνι
σπέρτα στο δρόμο εσύ πουλάς, αχ κι είσαι τόσο μόνη.
Χρόνια πολλά, χρόνια καλά, χρόνια ευτυχισμένα,
κι αν περισσεύει μια δραχμή, σκεφτείτε με και μένα.

Μα ποιος να σταθεί να κοιτάξει, τα σπέρτα σου ποιος να σκεφτεί;
Νυχτώνει σε λίγο, νυχτώνει, διαβάτες περνούν βιαστικοί.

Ένα σπιρτάκι άναψε μες στ' άσπρα δάχτυλα της,
πορτοκαλένιο άστραψε το χιόνι ολόγυρα της.
Και ξάφνου, μπρος στα πόδια της, μια σόμπα ασημένια
είδε να καίει μια φωτιά ζεστή μαλαματένια,
και το ποτάμι το βαθύ που ήταν παγωμένο,
έλαμψε σαν παράθυρο τη νύχτα φωτισμένο.

Και μες στο βυθό εκεί κάτω, νεράιδες αρχίσαν χορό,
μα σβήνει το σπέρτο και πέφτει σιωπή και σκοτάδι λευκό.

Ανάβει ολόκληρο κουτί κι ακούστηκε κιθάρα,
κι έσταζε φως του γεφυριού η πέτρινη καμάρα.
Και ήρθε μέσα από το φως, όπως στα όνειρα της,
η μάνα της με τα φιλιά και τη ζεστή αγκαλιά της.

Μανούλα κι εσύ, μη μ' αφήσεις μονάχη τη νύχτα αυτή,
κρυώνω, φοβάμαι εδώ πέρα. Αχ, πάρε με τώρα μαζί.

Παραμονή, Πρωτοχρονιά. Τώρα ποιος τη θυμάται;
Αχ, δε τη σκέφτηκε κανείς, μοιάζει σαν να κοιμάται.

21. Αφού διαβάσετε προσεκτικά το παραπάνω κείμενο απαντήστε προφορικά στις παρακάτω ερωτήσεις:

Α. Σε ποια ηρωίδα παραμυθιού αναφέρεται το παραπάνω τραγούδι;

Β. Αναφέρετε τον τόπο και χρόνο των γεγονότων

Γ. Ποια προβλήματα αντιμετωπίζει η μικρή μας ηρωίδα;

Δ. Ποια είναι η κατάληξη της μικρής μας ηρωίδας; Αν εσείς επιλέγατε το τέλος ποιο θα ήταν;

22. Τι θέλουν να μας διδάξουν οι στίχοι αυτοί;

23. Περιγράψτε με λίγα λόγια το πρόβλημα της παιδικής εργασίας στην Ελλάδα, σύμφωνα με το κείμενο που διαβάσατε.

24. Η παιδική εργασία είναι ένα πρόβλημα της κοινωνίας μας και καταπάτηση των δικαιωμάτων του παιδιού. Ποιους τρόπους θα προτείνατε για να περιοριστεί και να σταματήσει να υπάρχει;

Χμμμ! Ώρα για λίγη γραμματική!

25. Παρατηρήστε ξανά τους στίχους και υπογραμμίστε τα ρήματα.

Σε ποιόν ή ποιους χρόνους ανήκουν;

Αναφέρονται στο τώρα, στο χθες ή στο αύριο;

Αν αλλάζαμε τους χρόνους, θα άλλαζε το νόημα του κειμένου;

26. Υπογραμμίστε τα ουσιαστικά μαζί με τα άρθρα τους.

27. Κοιμάται, φιλιά, μάνα, χιόνι. Φτιάξτε όμορφες προτάσεις με αυτές τις λέξεις.

Έρθε η ώρα να γράψεις τη δική σου ιστορία!

28. Ό,τι συνέβη στο κοριτσάκι ήταν ένα κακό όνειρο που είδες στον ύπνο σου. Ξυπνάς ταραγμένος/η και το αφηγείσαι στους γονείς σου. Θα σε βοηθήσουν οι παρακάτω φράσεις:

Μια παραμονή Πρωτοχρονιάς _____

Όμως, οι περαστικοί _____

Έτσι, το κοριτσάκι για να ζεσταθεί _____

Στην αρχή, είδε στη φλόγα του σπέρτου _____

Στη συνέχεια _____

Έπειτα, _____

Στο τέλος είδε _____

Έρθε η ώρα να δούμε τι μάθαμε!

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ			
Ερωτήσεις	Κατάλαβα 😊	Δυσκολεύτηκα, αλλά το κατάλαβα 😐	Δεν το κατάλαβα καλά 😞
Ανέφερα τον τόπο που έγινε η ιστορία;			
Ανέφερα τον χρόνο που έγινε η ιστορία;			
Η ιστορία έχει αρχή, μέση και τέλος;			
Φαινόταν στην ιστορία ο κεντρικός ήρωας;			
Έγραψα για άλλα πρόσωπα που συμμετείχαν;			
Έγραψα τι έγινε στην αρχή;			
Κατάφερα να δείξω το πρόβλημα;			
Κατάφερα να δείξω την πιο έντονη στιγμή της ιστορίας;			
😊😊Κατάφερα να δείξω τα συναισθήματα των ηρώων;			